

D.E.U. br. 21/055

HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/22-01/140

URBROJ: 6521-29-22 -

Zagreb, 30. studenoga 2022.

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE
g. Domagoj Hajduković, predsjednik

Predmet: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 COM (2021) 805, D.E.U. br. 21/055

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 39. sjednici održanoj 30. studenoga 2022. godine Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 COM (2021) 805, koje je Odboru za zaštitu okoliša i prirode sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za europske poslove, aktom od 10. studenoga 2022. godine.

Stajalište RH Hrvatske o ovom Prijedlogu uredbe usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/372, URBROJ: 50301-21/22-22-3 na sjednici održanoj 25. listopada 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je državni tajnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te istaknuo da je opći cilj uredbe, u kontekstu funkcioniranja unutarnjeg energetskeg tržišta i uz vođenje brige o sigurnosti opskrbe u Uniji, očuvati i unaprijediti okoliš smanjenjem emisija metana iz fosilne energije koja se proizvodi ili troši u Uniji. Posebni ciljevi prijedloga uredbe su: poboljšati točnost informacija o glavnim izvorima emisija metana povezanim s energijom koja se proizvodi i troši u EU-u.; osigurati daljnje učinkovito smanjenje emisija metana u cijelom lancu opskrbe energijom u EU-u s ciljem otklanjanja tržišnih nedostataka koji dovode do toga da poduzeća nedovoljno ublažavaju emisije metana; poboljšati dostupnost informacija kako bi se osigurali poticaji za smanjenje emisija metana povezanih s fosilnom energijom uvezenom u EU. Otprilike 60 % globalnih emisija metana antropogeno je, a najveći su izvori, na temelju procjena, proizvodnja i uporaba fosilnih goriva (između četvrtine i trećine), otpad (oko četvrtine) i poljoprivreda (oko polovine ukupnih emisija metana), posebno u segmentu intenzivne proizvodnje. Procjena učinka Plana za postizanje klimatskog cilja do 2030. ukazuje na to da se u EU-u troškovno najučinkovitije smanjenje emisija metana može postići u energetske sektoru. Ovim se prijedlogom dopunjuju mjere poduzete u području poljoprivrede i otpada kako bi se smanjile emisije metana. Emisije metana obuhvaćene su ciljevima Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. utvrđenima u Europskom zakonu o klimi i obvezujućim nacionalnim ciljevima smanjenja emisija u skladu s Uredbom (EU) 2018/842. Međutim, trenutačno ne postoji pravni okvir na razini Unije kojim bi se utvrdile posebne mjere za smanjenje antropogenih emisija metana u energetske sektoru.

Republika Hrvatska, svjesna važnosti smanjenja emisija metana koji uz ugljični dioksid ima značajan doprinos klimatskim promjenama, podržava prijedlog uredbe kojom će se unaprijediti/uspostaviti EU sustav praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisije metana u energetske sektoru. RH snažno podržava projekte koje financira EU, koji će pridonijeti povećanju komercijalnih projekata povezanih s vodikovim tehnologijama, ali i biometanom, koji predstavljaju kvalitetnu zamjenu za prirodni plin kao energent, u energetici i u prometu.

RH podržava predmetni prijedlog ove uredbe, no postoje određene zabrinutosti vezano za čl. 15. u kojem su odredbe vezano na zabranu spaljivanja metana na bakljama. Proces spaljivanja

metana na bakljama je nužan u istraživanju u proizvodnji nafte i plina, kojim se osigurava da ne dođe do štete i potencijalne opasnosti za ljude i imovinu, rasterećenjem ležišnog tlaka. Iako se Republika Hrvatska zalaže za dekarbonizaciju, eksploatacija nafte i prirodnog plina iz domaćih izvora još je važna u pogledu sigurnosti opskrbe. Zbog toga je važno korištenje vlastitih izvora, posebice u situaciji kada se velika većina nafte i prirodnog plina uvozi u EU iz trećih zemalja. No, trenutno u članku 15. nije jasno definirano izuzeće za spaljivanje plina na predmetnim bakljama. Zbog toga se mogu nepotrebno ograničiti aktivnosti vezane uz eksploataciju i dovesti u pitanje sigurnost ljudi i postrojenja. Shodno navedenom, Republika Hrvatska smatra da treba jasnije definirati pravila i način da se iznimno omogućuje spaljivanje metana na bakljama u procesu istraživanja i proizvodnje nafte i plina, uz jasno definirane uvjete i procese te kako će se navedeno mjeriti i kako će se izvještavati nadležna tijela o svim bitnim aspektima vezanim uz takvu vrstu spaljivanja metana. Posebice je to važno u kontekstu sigurnosti okoliša i ljudi.

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, bez rasprave, većinom glasova (6 glasova „za“ i 1 glas „suzdržan“) je utvrdio sljedeće:

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 COM (2021) 805

Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Sandra Benčić, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić

